

DOI: 10.21005/pif.2021.46.E-02

ARCHITECTURAL SCIENTIFIC ARTICLE ON THE DISCIPLINE OF ARCHITECTURE AND URBAN STUDIES, REVIEW AND WHAT ELSE ?

ARTYKUŁ NAUKOWY Z DYSCYPLINY ARCHITEKTURA I URBANISTYKA, RECENZJA I CO JESZCZE?

Marek Adam Wołoszyn

prof. ZUT dr hab. inż. arch

Author's Orcid number: 0000-0001-5860-6468

Wydział Architektury,

Katedra Mieszkalnictwa i Podstaw Techniczno – Ekologicznych Architektury

ZUT w Szczecinie

ABSTRACT

Architects, as a professional group, publish articles in trade journals—dedicated to their profession—and some also publish in academic journals. There are several types of academic articles and each serves a different purpose. Each of these types has a specific layout, which should be adhered to. The author, while working on the material in the manuscript to be sent to an academic journal, should be aware of the type of paper they are writing and this should be stated in the abstract—the TYPE of paper, similarly to keywords. Upon the submission of an abstract and later the full text of the paper to the editorial office, the author accepts the terms and conditions presented by the academic journal. Along with the submission of an abstract, there begins the complex work of the journal's editorial team on the final preparation of the manuscript for publication.

Keywords: types of academic papers in the discipline of architecture, publishing, manuscript review.

STRESZCZENIE

Architekci jako grupa zawodowa publikują artykuły w czasopismach zawodowych – branżowych, a część z nich także w czasopismach naukowych. Istnieje kilka typów artykułów naukowych i każdy z nich służy innemu celowi szczegółowemu. Każdy z tych typów ma określony schemat, który należy zachować. Autor opracowując swój materiał w artykule do wydawnictwa naukowego winien zdawać sobie sprawę jakiego typu artykuł pisze i to powinno być napisane po abstrakcie – TYP artykułu, podobnie jak słowa kluczowe. Wysyłając abstrakt, a następnie pełną treść artykułu do redakcji autor akceptuje regulamin czasopisma naukowego. Wraz z wysłaniem streszczenia rozpoczyna się złożona praca redakcji czasopisma poświęcona opracowaniu końcowemu tego artykułu i przygotowaniem go do publikacji.

Słowa kluczowe: rodzaje artykułów naukowych w dyscyplinie architektura, prace wydawnicze, ocena artykułów, recenzje wydawnicze.

1. INTRODUCTION

Every academic field and discipline has its own specificity, which includes writing academic papers. The discipline of architecture and urban planning is distinctive in that it belongs to empirical and applied disciplines, which is why architects are not educated via studying problems in laboratories, choosing methods, reporting on findings and conclusions. Publications in the architectural discipline often lack the fundamental format of academic papers. The reviewer of such a paper must delve into the **goal** of such a manuscript themselves, as it is not explicitly stated anywhere, and the manuscript itself has the characteristics of an essay or journalistic report. The clear formulation of the **goal** of the study and the publication itself is the foundation of a good academic paper. Regardless of whether it is a research report, a review, or a polemic, the method of writing academic texts should be adhered to. Complicating the structure and wording of the manuscript only hinders communication, makes reading it a chore and obfuscates the legibility of the argument. Likewise, an excess of subjects and text in the manuscript is not a mark of its quality. Both architects-scholars and other representatives of academic disciplines should adhere to the principles of writing papers, which are associated with their types and not the subject matter under discussion.

The goal of this paper is to present the types of academic papers that can be applied in the architecture and urban planning discipline. To facilitate their review and the publishing process, the precepts of preparing the relevant types of academic papers should be adhered to. The second goal is to present, on a few examples, the path of the article from sending to the editor to printing, with an attempt to develop an optimal solution.

Manuscript preparation following the template of a given journal shall greatly aid in writing reviews and further work associated with approving the manuscript for print.

The article is an essay written after the scientific conference entitled: Scientific review in the discipline of architecture and urban studies - principles, practice, expectations / in 27.11. 2020 on Faculty of Architecture West Pomeranian University of Technology in Szczecin.

2. TYPES OF SCIENTIFIC ARTICLES IN THE DISCIPLINE OF ARCHITECTURE AND URBANISTICS

According to the "Communication of the Minister of Science and Higher Education of May 29, 2013 on the criteria and procedure for the evaluation of scientific journals":

A scientific article should be understood as an article presenting the results of original research of an empirical, theoretical, technical or analytical nature, containing the title of the publication, surnames and first names of the authors with their affiliation, and presenting:

- *the current state of knowledge,*
- *research methodology,*
- *the course of the research process,*
- *results and conclusions, with cited literature (bibliography).*

Scientific articles also include monographic, polemical or review studies published in scientific journals, as well as legal glosses or commentaries. (PIF for authors from Communication of MSHE 2013).

There are a number of types of academic papers (a characteristic of those that can be useful in the architecture and urban planning discipline has been presented below) however, the most common is: scientific article - basic. The content of such an article and the writing pattern is similar for most article types. The most frequently used and postulated types of articles in the discipline of architecture and urban planning:

1) basic research article—the basic type of academic paper in every discipline, it must follow the IMRAD structure (Introduction, Methods, Results and Discussion). Therefore:

- title – it should be relatively short and revised after the entire manuscript is finished (does the title reflect the content of the paper?—a question from the reviewer);
- abstract – it should be short and concise, and make the reader inclined to read the full text (it is often restricted in length by the publisher to, for instance, 250 words or a set number of characters);
- introduction – it should attract the reader's interest by pointing to gaps in the current state of the art, questioning the generally accepted state of knowledge, or pointing to the exceptionality of one's own observations. This should be followed by an argumentation of the goal of the study/paper. I postulate that every introduction should feature the explicit statement: the goal of the paper/study is...
- methods – research methods stem from the goal of said research. Whether analytical, quantitative, qualitative or a research model, etc. There are distinctive methods for every discipline.
- research - presentation of research, the course of the research process, preferably with the time of their emergence;
- results – this is where research data and observations are listed, whether in the form of tables, charts or merely an overview of the cases investigated;
- conclusions – here one should articulate the key findings of the study, state the contribution to the existing state of the art and even what the author has changed in said state. If possible, any strengths and weaknesses of the study that were observed should be discussed here, and any matters that were not fully investigated should be listed so as to propose further studies.
- bibliography – if possible, provide the latest literature on the topic and the one referred to in the article.

2) review article – a review of the current state of the art, state of research. Every study should be preceded by a review of the existing literature concerning a given subject. The publication of a thorough review of the literature can be interesting for many, not just the author. The review article must contain conclusions and suggestions for missing studies.

– literature review – a review of current literature with indications of any shortcomings is a smaller variant of a full review of the state of the art.

3) meta-analyses and secondary research – a paper that discusses the accumulation or analysis of the findings of several or a dozen or so studies concerning a specific research problem. Here one should prepare research statistics, a synthesis and formulate conclusions which are to answer the problem stated. Here one should describe the solutions to a single research/design problem that have recently been proposed by several authors. The matter is discussed via solution or statistical comparison. The conclusions and original research are a confirmation of the solutions described earlier.

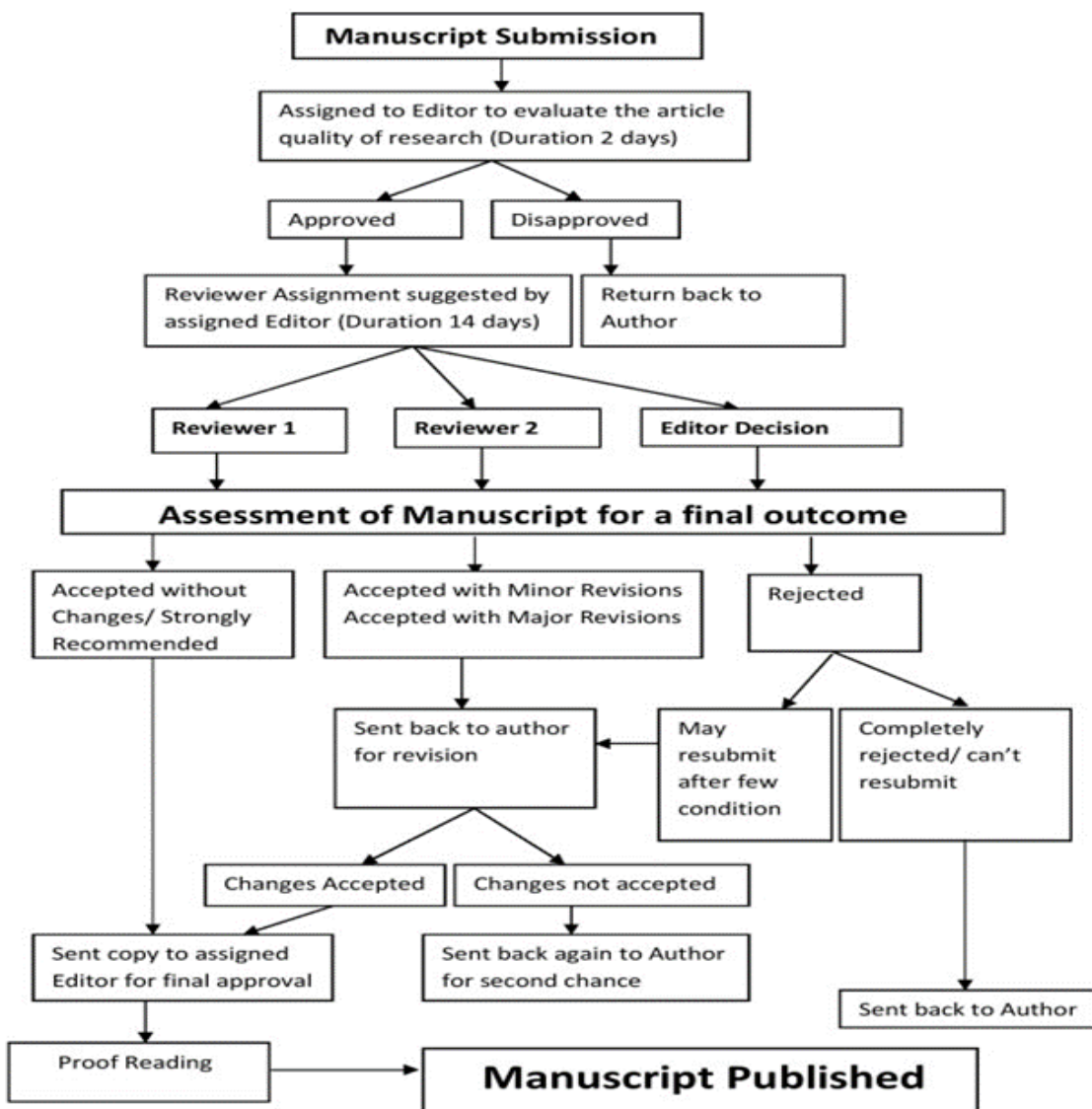
4) casuistic article – it is a paper that reports on an exceptional case/project or situation. An overview of the reasons behind the decisions made and course of action taken should be the main feature. Why is the building exceptional, why did its author elect to do what they did, instead of following standard procedures? A casuistic article is to be completely different from an ordinary presentation of an interesting design solution, many of which are often encountered in trade journals.

5) polemic – a critical assessment of the methods, findings and conclusions reported in a previous paper or even monograph by a different author. Substantive discussion concerning the presented materials is the foundation of scientific development.

6) scientific essay - that is, a subjective description of the author's point of view on a given topic. Written in a beautiful language but also original. A scientific essay, unlike a literary and other essay, however, should be formal, conclusive and systemic. (<http://mojasocjologia.pl>>esej-naukowy-akademicki i <http://aleklasa.pl>- Podstawowe cechy eseju i tekstu naukowego. Dost.-2.05.2021) (The list was prepared on the basis of all publications in the bibliography: 1-6)

The articles of this type described above are dedicated to scientific journals. Each of these types has a different purpose and technique of elaboration, they are completely different from those written for trade magazines, professional journals, etc. It can be argued that the willingness to describe a specific type of research carried out influences the selection of the appropriate type of scientific article. The author should decide on the type of manuscript they are sending and state this under the abstract, similarly as keywords are listed.

Clarity and adherence to the rules in the manuscripts one writes can greatly facilitate cooperation with the publisher of the journal, facilitate the development of a review and aid the author in communicating their findings.

Shem. 1. The path of a scientific article from submission to the editor to full approval for publication in a journal, on the example of: *Journal of Architectural Education*. Source: *Journal of Architectural Education*

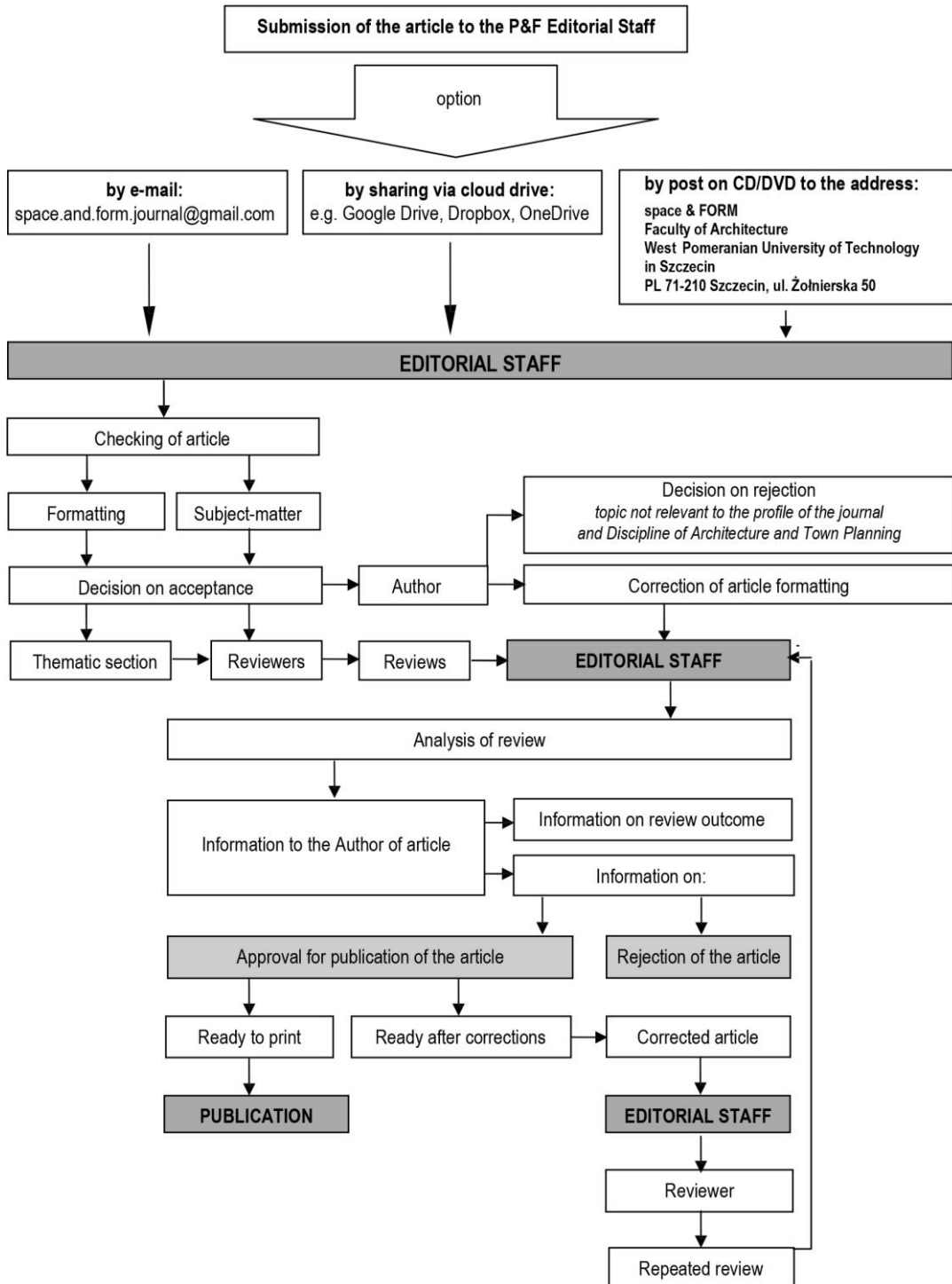

Diagram 2. Manuscript processing path, from submission to printing, based on the *Space and Form* journal, Faculty of Architecture, WPUT Szczecin.

3. SUBMISSION COMPLETE – WHAT NOW?

The next step is to choose a journal/publisher and to familiarise oneself with its aims, scope and requirements. Many journals require that an abstract is submitted first so that its editors can decide

on whether the manuscript is aligned with its aims, scope and standard. The editorial office decides on whether the full text should be submitted. This is often associated with preparing the research material as stated in the journal's guidelines, which are listed on its website. The manuscript is subjected to singular or double peer-review (depending on the periodical's standard). In exceptional cases, the review (reviews) is so positive that no revisions are required to the original manuscript. However, there are usually numerous remarks and suggestions concerning what should be changed or revised in the paper. Upon revision and reviewer approval, some comments from the editorial office can be encountered, associated with preparing its graphics, references, literature, etc. The diagram below shows how many actions need to be performed while working on the paper together with the author so that it can be accepted for print, presented on the example of the Journal of Architectural Education- Scheme 1. This journal requires two reviews and the circulation pattern of the article between the editorial office, reviewers and the author is clearly presented, although there is no unambiguity in the case of insufficiently correcting the article after the review.

For comparison, below is a presentation of a how a manuscript is processed by the editorial team of the *Space and Form* journal – a publication of the Faculty of Architecture of the WPUT in Szczecin -Scheme. 2. In this diagram, the decision diagram is very clearly presented in the initial phase (at the level of editorial work) from sending to sending to the reviewers. Here is a good illustration of the necessity to repeatedly correct the article until it is approved by the reviewer and the editors. From the diagram, we do not find out whether two reviews are performed as a standard or one.

The comparison of the diagrams presented above indicates that the procedures involved in the processing of submitted papers are similar. It should be noted that reviews are the deciding element, which is why it is essential for authors to respond to them. The editorial office sends the manuscript back to the author after the review, along with any comments or remarks by the reviewers and expects that the manuscript shall be revised following said remarks. Sometimes, there are situations in which authors do not wish to follow many of the remarks and enter into a written polemic with the reviewers' position. This means additional work for the editorial office, as someone must make the final decision on the matter of the conflict. Therefore, a third reviewer is often involved, particularly when one of the original reviewers refuses to take part in the polemic. Indeed, sometimes the author's defence against the reviewer's charges is justified. However, it should be remembered this is a so-called blind review of a paper that remains anonymous to the reviewer. The objective is to improve and enhance the standard of the manuscript. Reviewers are recognised independent researchers. It is much easier to review manuscripts whose authors know what types of paper they have written and who have done so following the relevant standards, and much conflict is avoided.

After analysing the schemes presented by the publishing houses, it was found that the scheme of the PiF editorial office should show that there are two reviews. Also, you might consider signalling a way to re-submit an article for rejected articles. The presented Scheme 3 includes these suggestions. Ultimately, the author submits a revised manuscript to the editorial office and, upon the proof-reading of the correctness of the revisions recommended by reviewers, the manuscript is approved for print. At this stage, the author signs an agreement with the editorial office and it is expected they shall cover the article's publishing charges, based on an invoice sent by the editorial office. Working at an editorial office is a secondary, yet very time-consuming occupation. Thus, many editing procedures must be performed by the author themselves, such as formatting content, preparing figures and tables following the templates of the journal, etc.

4. CONCLUSIONS

Graphical diagrams of dealing with an article in a given publishing house clearly illustrate the rules applicable in a given editorial office. They are very helpful for authors submitting their articles. The presented diagrams are similar in terms of the scope and quality of information. Many magazines do not have such schemes at all. It must be stated that the standard and quality of an article is the outcome of the work of three parties: the author, the reviewer and the editors of the academic journal. The editorial office employs editors who are often highly experienced in their work. The matter

is similar with reviewers, who are often accomplished independent researchers themselves and authorities on a given topic. The third party is the author, who typically wants their manuscript to be prepared in the best possible manner, which is aligned with the intentions of the other parties – especially as it is the product of a substantial amount of work. To clearly present the course of this work: from specifying the problem, selecting methods, to processing results and formulating conclusions, it is most helpful to adhere to the rules and principles adequate to the relevant type of academic article. The type of article should be listed after the abstract, together with any keywords. Such a declaration shall facilitate and even improve the review of the submitted manuscript, and, most importantly, enhance its standard and quality. Some editors do not require specifying the type of article, I do not think that this would be right.

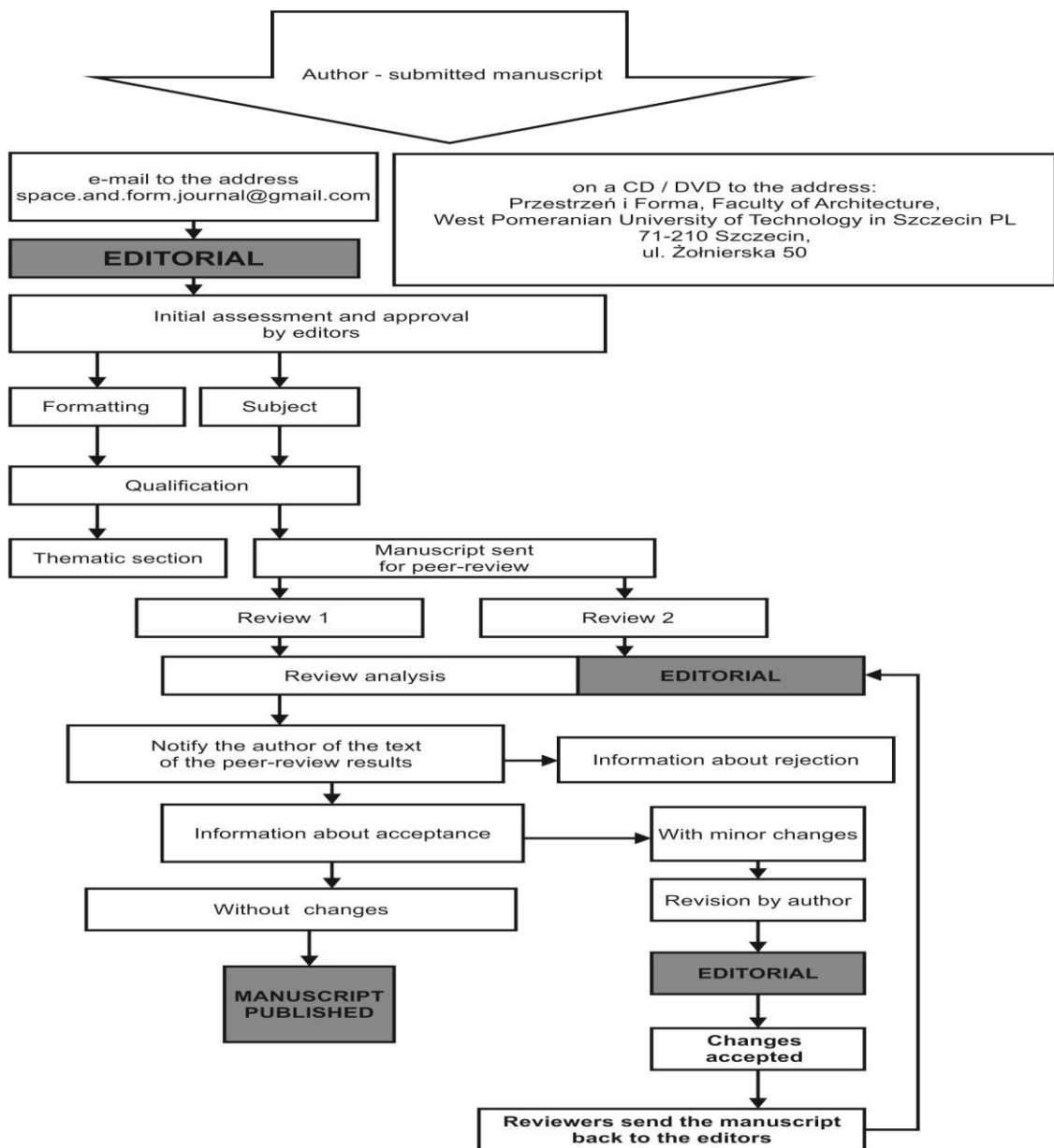

Diagram 3. Modified by author diagram - Manuscript processing path, from submission to printing, based on the *Space and Form* journal, Faculty of Architecture, WPUT Szczecin and *Journal of Architecture Education*.

ARTYKUŁ NAUKOWY Z DYSCYPLINY ARCHITEKTURA I URBANISTYKA, RECENZJA I CO JESZCZE?

1. WSTĘP

Każda z dziedzin i dyscyplin naukowych ma swoją specyfikę, również w pisaniu artykułów naukowych. Dyscyplina architektura i urbanistyka wyróżnia się tym, że należy do dyscyplin empirycznych i stosowanych, a więc architekci nie kształcą się na zasadzie badania problemu w laboratorium, dobierania metod, opisywania wyników badań i wniosków. Publikacje w dyscyplinie architektura są często pozbawione podstawowego schematu dla artykułów naukowych. Recenzent musi zastanawiać się nad **celem** takiej publikacji, bo nie jest on nigdzie jasno sformułowany, a artykuł ma cechy eseju lub reporterskiego opisu. Klarowne sformułowanie **celu** badań, a przez to i publikacji jest podstawą dobrego artykułu naukowego. Obojętnie, czy jest to sprawozdanie z badań, czy recenzja, czy polemika to metoda pisania naukowej publikacji winna być zachowana. Komplikowanie struktury i słownictwa utrudnia jedynie komunikację, odstręcza od czytania i zaciemnia zrozumiałość wyводу. Również nadmiar wątków i tekstu w artykule nie są gwarancją wartości tegoż. Zarówno architekci – naukowcy, jak i pozostali reprezentanci dyscyplin naukowych winni trzymać się reguł pisania artykułów, które powiązane są z ich typami, a te z opisywaną problematyką.

Celem artykułu jest prezentacja typów artykułów naukowych możliwych do stosowania w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Po to by ułatwić ich recenzję i proces wydawniczy należy przestrzegać reguł obowiązujących w danym typie artykułu naukowego. Drugim celem jest zaprezentowanie na kilku przykładach, drogi artykułu od wysłania do redakcji do wydrukowania, z próbą opracowania optymalnego rozwiązania.

Przygotowanie artykułu zgodne ze schematem adekwatnym dla danego typu artykułu będzie niezwykle pomocne w opracowaniu recenzji i w dalszych pracach związanych z akceptacją go do druku.

Artykuł jest esejem napisanym po konferencji naukowej p.t.: Recenzja naukowa w dyscyplinie architektura i urbanistyka - zasady, praktyka, oczekiwania /Scientific review in the discipline of architecture and urban studies – principles, practice, expectations/ Wydział Architektury ZUT – 27.11.2020 r.

2. TYPY ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH W DYSCYPLINIE ARCHITEKTURA I URBANISTYKA

Zgodnie z "Komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie kryteriów i trybu oceny czasopism naukowych" [3],[5]:

Za artykuł naukowy należy rozumieć artykuł prezentujący wyniki oryginalnych badań o charakterze empirycznym, teoretycznym, technicznym lub analitycznym zawierający tytuł publikacji, nazwiska i imiona autorów wraz z ich afiliacją i przedstawiający:

- *obecny stan wiedzy,*
- *metodykę badań,*
- *przebieg procesu badawczego,*
- *wyniki oraz wnioski, z podaniem cytowanej literatury (bibliografię).*

Do artykułów naukowych zalicza się także opublikowane w czasopismach naukowych opracowania o charakterze monograficznym, polemicznym lub przeglądowym jak również glosy lub komentarze prawnicze. (Pif dla autorów za Komunikat 2013).

Istnieje kilka **typów artykułów naukowych** (scharakteryzowano te, które mogą być użyteczne w dyscyplinie architektura – urbanistyka), jednak najbardziej powszechnym jest: artykuł naukowy – podstawowy. Zawartość takiego artykułu i schemat pisania jest podobny w większości typów artykułów. **Najczęściej używane i postulowane typy artykułów w dyscyplinie architektura i urbanistyka:**

1) artykuł naukowy podstawowy (publikacja oryginalna) /research article/ - podstawowy typ artykułu naukowego w każdej dyscyplinie, konieczny napisany wg schematu -IMRAD (Introduction, Methods, Results and Discussion). Więc:

- tytuł – w miarę krótki i ponownie zweryfikowany po napisaniu całego artykułu (czy tytuł odpowiada treści? – pytanie w recenzjach);
- streszczenie – krótkie, wartościowe, zachęcające do przeczytania całości (często ograniczone przez wydawcę do np. 250 słów lub XX znaków);
- wprowadzenie – zainteresowanie czytelnika przez wykazanie niedostatków w obecnym stanie wiedzy lub podważenie ogólnie przyjętego stanu wiedzy, lub wykazanie wyjątkowości własnych doświadczeń. Z takiego wprowadzenia należy wywieść **cel** badań/ artykułu. **Postuluję by w każdym wprowadzeniu znalazło się jednoznaczne stwierdzenie: celem artykułu/ badań jest ...**
- metody – metody badań wynikają z celu. Czy analityczne, ilościowe, jakościowe, czy model badań itp. Metody są charakterystyczne dla różnych dyscyplin wiedzy.
- badania – przedstawienie badań, przebieg procesu badawczego, najlepiej czasookresem ich powstawania,
- wyniki – tu prezentuje się dane i obserwacje z badań, czy w formie tabel, czy wykresów, czy tylko w formie opisu badanych przypadków;
- wnioski – tu należy wyartykułować najistotniejsze wyniki badań, określić to co wnieśliśmy do istniejącego stanu wiedzy, a nawet co zmieniamy w istniejącym stanie wiedzy. Jeżeli to możliwe to należy omówić dostrzeżone zalety i wady przeprowadzonych badań, ze zwróceniem uwagi na niewyjaśnione kwestie, tak by zaproponować dalsze badania;
- bibliografia – w miarę możliwości podanie najnowszej literatury z badanego tematu i tej, na którą się powoływano w treści artykułu

2) artykuł przeglądowy /review article/ - przegląd dotychczasowego stanu wiedzy, stanu badań. Wstępem do każdego rodzaju badań jest przegląd istniejącego stanu wiedzy dotyczącego danego zagadnienia. Publikacja takiego rzetelnego przeglądu wiedzy może być interesująca dla wielu nie tylko dla autora. Artykuł przeglądowy musi zawierać wnioski i sugestie dotyczące brakujących badań.

- przegląd literatury /literature review/ -aktualny przegląd literatury ze wskazaniem ewentualnych niedostatków jest mniejszym wariantem przeglądu stanu wiedzy.

3) artykuł opisujący metaanalizy i badania wtórne / meta-analyses and secondary research/ – artykuł opisujący kumulację i analizę wyników kilku lub kilkunastu badań dotyczących danego problemu badawczego. Należy opracować statystykę badań, syntezę i dojść do wniosków, które są odpowiedzią na postawiony problem. Tu opisuje się sposoby rozwiązania jednego problemu badawczego/projektowego dokonane współcześnie przez kilku autorów. Rzecz ujmuje się na zasadzie porównań sposobów rozwiązania lub zestawień statystycznych. Wnioski i badania własne są potwierdzeniem wcześniejszych opisanych rozwiązań.

4) artykuł kazuistyczny / casuistic/ – opisujący niezwykły przypadek/projekt lub całą sytuację. Interesującym elementem winien być opis podstaw podjętych decyzji i toku postępowania. Dla czego obiekt jest wyjątkowy, dla czego autor postępował tak, a nie tak jak większość? Artykuł kazuistyczny ma być zupełnie odmienny od zwykłej prezentacji interesującego opracowania projektowego zamieszczanego często w periodykach zawodowych.

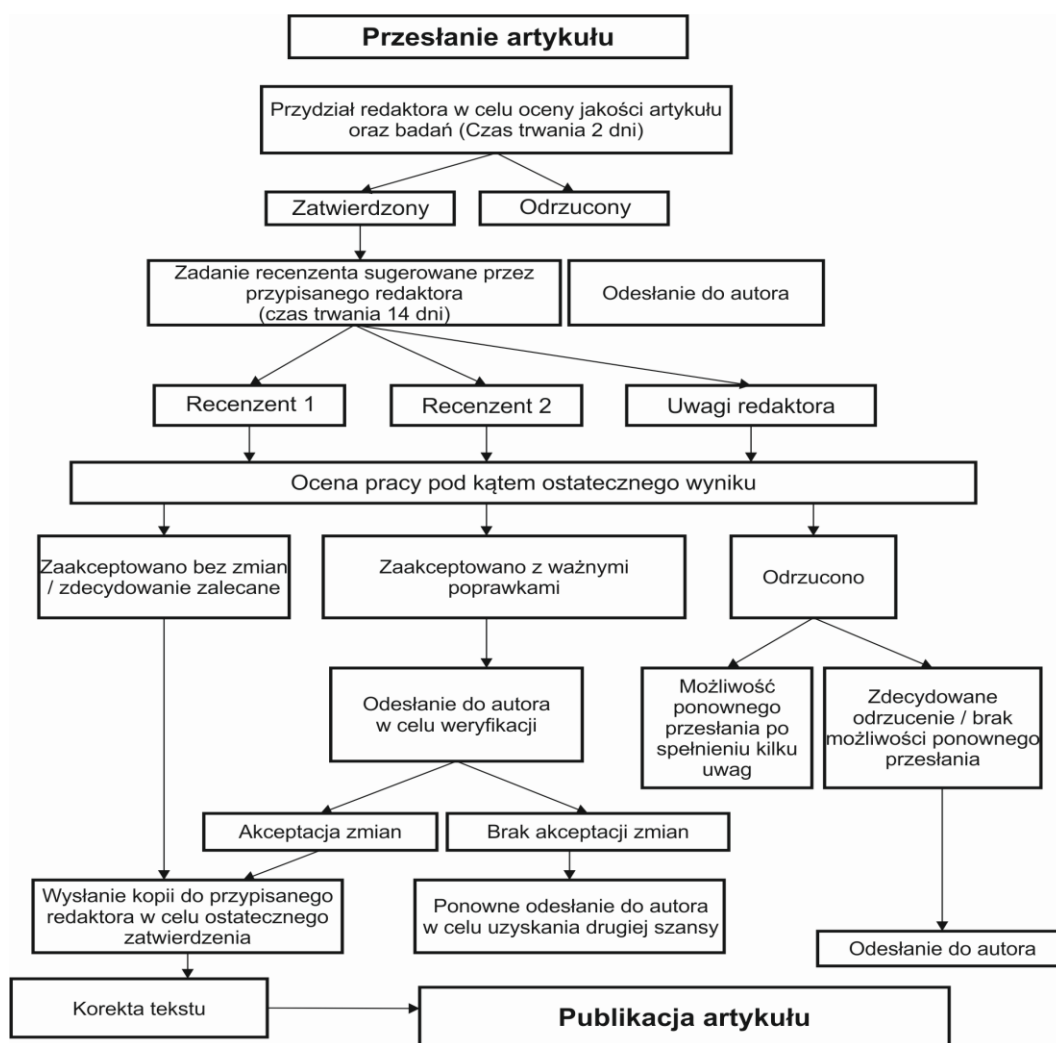
5) polemika naukowa / polemics/ – krytyczna ocena metod, wyników i wniosków opisanych we wcześniejszym artykule lub nawet monografii innego autora. Merytoryczna dyskusja z prezentowanym materiałem jest podstawą rozwoju nauki. (Zestawienie wykonano na podstawie wszystkich publikacji zawartych w bibliografii: 1-6)

6) esej naukowy – czyli subiektywny opis punktu widzenia autora na dany temat. Napisany pięknym językiem ale i oryginalnym. Esej naukowy w przeciwieństwie do literackiego i innych, jednak

powinien być formalny, konkluzywny i systemowy. (<http://mojasocjologia.pl>>esej-naukowy-akademicki i <http://aleklasa.pl>- Podstawowe cechy eseju i tekstu naukowego. Dost.-2.05.2021)

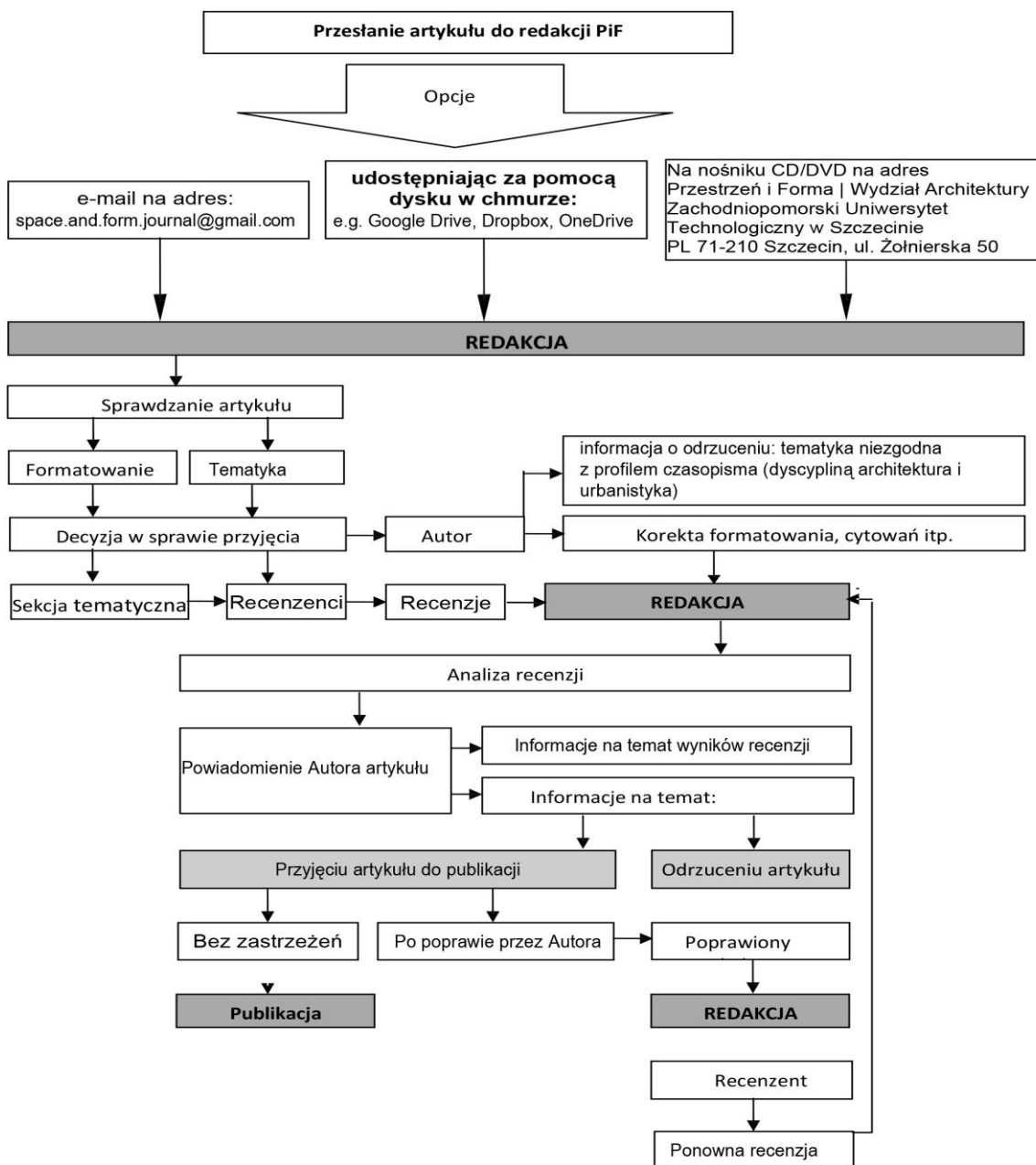
Tego typu artykuły, które scharakteryzowano powyżej są dedykowane do czasopism naukowych. Każdy z tych typów ma odmienny cel i technikę opracowania, są one zupełnie odmienne od tych, które pisane są do czasopism branżowych, zawodowych itp. Można postawić tezę, że chęć opisanie określonego typu przeprowadzonych badań wpływa na dobranie właściwego typu artykułu naukowego. Autor sam winien zdecydować jakiego typu jest nadesłany artykuł i pod streszczeniem to napisać, tak jak się podaje słowa kluczowe.

Klarowność i podporządkowanie się regułom w pisanych artykułach ułatwi znacznie współpracę z wydawnictwem periodyku, ułatwi opracowanie recenzji, a także pomorze autorowi w przekazaniu zdobytej/zbadanej wiedzy. Wraz z wysłaniem artykułu do redakcji autor akceptuje regulamin czasopisma naukowego.

Schemat.1. Droga artykułu od przysłania do redakcji do wydrukowania na podstawie czasopisma: Journal of Architecture Education. źródło: Journal of Architectural Education

Procedura przyjęcia artykułu do publikacji i recenzowania

Schemat.2. Droga artykułu od przysłania do redakcji do wydrukowania, na podstawie czasopisma: Przerzeń i Forma, Wydział Architektury, ZUT Szczecin. Źródło: Przerzeń i forma

3. POSŁANY ARTYKUŁ I CO DALEJ?

Następnym krokiem jest wybór czasopisma / wydawnictwa łącznie z zapoznaniem się z linią i wymogami tegoż wydawnictwa. Często autor zna już dane czasopismo i pisze z zachowaniem wymagań tegoż. Wiele czasopism żąda przysłania streszczenia by zorientować się: czy proponowany

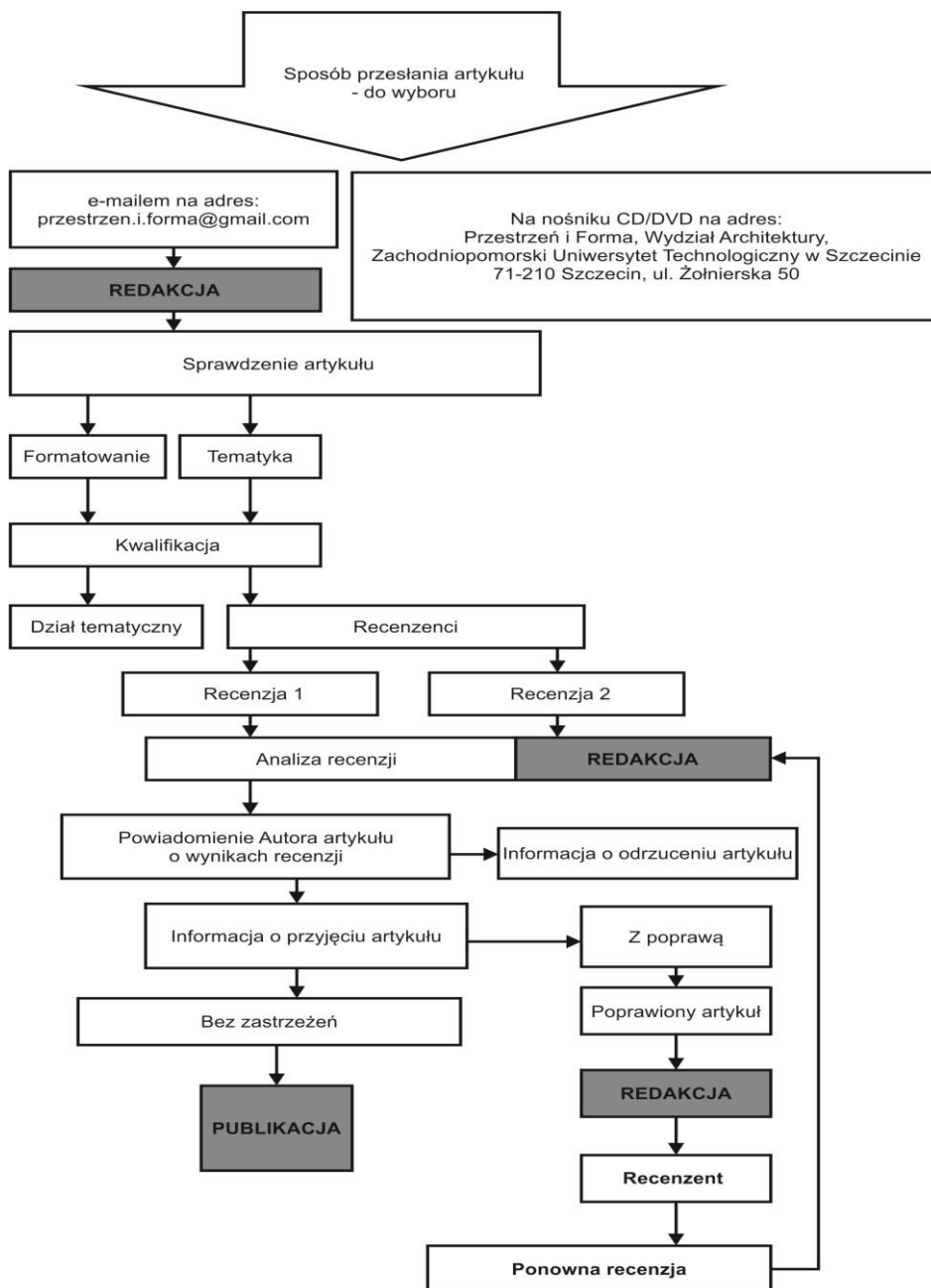
artykuł jest zgodny z ich linią i poziomem? Redakcja decyduje, czy można przesłać cały artykuł. Wiąże się to niejednokrotnie z opracowaniem posiadanego materiału zgodnie z wytycznymi wydawnictwa, zamieszczonymi na stronie internetowej. Artykuł zostaje poddany pojedynczej lub podwójnej recenzji (zależnie od klasy periodyku). W wyjątkowych wypadkach recenzja (recenzje) są tak pozytywne, że nie trzeba dokonywać poprawek w nadesłanym tekście. Najczęściej jednak jest wiele uwag do nadesłanego pierwowpisu, które należy uwzględnić i poprawić nasz artykuł. Po poprawie i akceptacji recenzenta/ów zdarzają się uwagi redakcji związane z grafiką, odwołaniami, bibliografią itp. Poniższy schemat ukazuje jak wiele czynności należy dokonać w opracowaniu artykułu razem z autorem, by zaakceptować go do druku na przykładzie: Journal of Architectural Education – Schem.1. W tym czasopiśmie wymagane są dwie recenzje i schemat krążenia artykułu między redakcją, recenzentami i autorem jest klarownie przedstawiony, chociaż brak jest jednoznaczności w wypadku niedostatecznego skorygowania artykułu po recenzji.

W celu porównania, poniżej przedstawiono schemat postępowania z artykułem w redakcji wydawnictwa „Przeźródła i Forma”- Wydział Architektury ZUT w Szczecinie - Schem. 2. W tym schemacie jest bardzo czytelnie przedstawiony schemat decyzyjny we wstępnej fazie (na poziomie pracy redakcji) od przysłania do rozesłania do recenzentów. Tutaj jest dobrze zobrazowana konieczność wielokrotnego korygowania artykułu do momentu akceptacji przez recenzenta i redakcję. Ze schematu nie dowiadujemy się czy są wykonywane dwie recenzje jako standard, czy jedna.

Z powyższego zestawienia obydwu schematów wynika, że procedury postępowania z nadesłanym artykułem są podobne. Należy mieć na uwadze, że decydujące są recenzje, a więc staje się istotne jak autor się do nich ustosunkuje. Redakcja odsyła autorowi zrecenzowany artykuł wraz z recenzją (recenzjami) i oczekuje skorygowania zgodnie z opisanymi uwagami lub po bardzo pozytywnych recenzjach artykuł jest posyłany do druku bez poprawek. Najczęściej jednak są uwagi recenzentów, ze strony redakcji postępowanie jest takie, że oczekuje uwzględnienia uwag recenzentów i korekty nadesłanego artykułu. Zdarza się też i tak, że autor wielu uwag recenzentów nie chce uwzględnić i wchodzi w polemikę pisemną ze zdaniem recenzentów. Redakcja pisma ma z tego powodu dodatkową pracę, ponieważ ktoś musi rozstrzygnąć zaistniały spór. Często w tym celu jest powoływany trzeci recenzent, zwłaszcza jeśli jeden z pierwszych recenzentów odmawia uczestniczenia w zaistniałej polemice. Rzeczywiście, czasem obrona autora przed podniesionymi zarzutami jest uzasadniona. Pamiętać jednak należy, że jest to tak zwana „ślepa recenzja” anonimowego dla recenzenta artykułu. Celem jest poprawa i podniesienie poziomu nadesłanego artykułu. Recenzentami są uznani samodzielni pracownicy naukowcy. Znacznie łatwiej i bezkonfliktowo recenzuje się artykuły, których autorzy sami wiedzą jakiego typu artykuł napisali i trzymali się standardów, reguł obowiązujących w tych typach.

Po przeanalizowaniu schematów prezentowanych przez wydawnictwa stwierdzono, że w schemacie redakcji PiF należy wykazać, że są robione dwie recenzje. Również, można się zastanowić nad zasygnalizowaniem drogi ponownego przedstawienia artykułu dla artykułów odrzuconych. Prezentowany Schem.3 zawiera te sugestie.

Ostatecznie, autor odsyła poprawiony materiał do redakcji i po sprawdzeniu przez redaktorów rzetelności poprawek zalecanych przez recenzentów, artykuł jest kwalifikowany do druku. Na tym etapie podpisywana jest umowa z redakcją i oczekiwany jest przelew z opłatą za druk nadesłanego artykułu. Na podstawie wystawionej przez redakcję faktury. Praca redakcji czasopisma jest drugoplanowa ale bardzo pracochłonna. Stąd wiele czynności redakcyjnych autor zobowiązany jest zrobić we własnym zakresie: sformatować treść, opracować rysunki, tabele wg schematów obowiązujących w danym periodyku itd.

Schemat.3. Droga artykułu od przysłania do redakcji do wydrukowania, na podstawie czasopisma: Przerzezeń i Forma, Wydział Architektury, ZUT Szczecin, schemat wydawnictwa zmodyfikowany przez autora.

4. WNIOSKI

Schematy graficzne postępowania z artykułem w danym wydawnictwie czytelnie obrazują zasady obowiązujące w danej redakcji. Są one bardzo pomocne dla autorów przesyłających swoje artykuły. Prezentowane schematy są podobne co do zakresu i jakości informacji. Wiele czasopism nie posiada takich schematów w ogóle. Stwierdzić należy, że poziom i jakość artykułu jest wypadkową pracy trzech stron: autora, recenzenta i redaktorów czasopisma naukowego. Redakcja zatrudnia

redaktorów, którzy najczęściej mają duże doświadczenie w tej pracy. Podobnie jest z recenzentami, którzy często są uznanymi samodzielnymi pracownikami naukowymi oraz autorytetami w danym temacie. Trzecią stroną jest autor artykułu, któremu podobnie jak dwóm poprzednim stronom zależy na jak najlepszym opracowaniu nadesłanego artykułu. Zwłaszcza, że jest prezentowany jego/ich rezultat dużego nakładu pracy. W celu klarownej prezentacji przebiegu tej pracy: od postawienia problemu, poprzez dobór metod, do opracowania wyników i wniosków, jest niezwykle pomocne trzymanie się reguł i zasad adekwatnych do danego typu artykułu naukowego. Określony typ przeprowadzonych badań, który chce się opisać w artykule naukowym determinuje ściśle określony typ artykułu naukowego: podstawowy, przeglądowy, metaanalizy i badania wtórne, case-study, polemiczny. O zastosowanym typie artykułu należy napisać tuż za streszczeniem i za słowami kluczowymi. Taka deklaracja autora/autorów ułatwi, a nawet poprawi recenzję nadesłanego artykułu, a wszystko razem podniesie jego poziom i jakość. Część redakcji nie wymaga podania rodzaju artykułu, nie uważam by takie postępowanie było słuszne.

BIBLIOGRAPHY

- EASE. European Association of Science Editors. <https://ease.org.uk> dostęp/access 2020-08-04
- ekursy.okno.pw.edu.pl – zostań PHD. [pl/juda1-abstrakt-i-struktura/](http://juda1-abstrakt-i-struktura/), dostęp/access 2021-01-02
- Encyklopedia Nauki i Techniki*, tom. 1 i 2, Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2002 r.
- Heleniak Z., *Gatunki tekstów naukowych*. Gdański Uniwersytet Medyczny - <https://poradnik-naukowy.gumed.edu.pl/32625.html>, dostęp/access 2021-01-20
- Journal of Architectural Education. <http://mc.manuscriptcentral.com/joae> dostęp/access 2020-08-04
- Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie kryteriów i trybu oceny czasopism naukowych
- Leksykon naukowo – techniczny*, Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, Warszawa 2001 r.
- Przeźren i forma / Space & Form dla autorów <http://www.pif.zut.edu.pl/pl/dla-autorow/> dostęp/access 2021-01-25
- Mack Ch. A., *How to write a good scientific paper* (ISBN 9781510619135), wyd.: SPIE, Washington 98227-0010 USA, 2018
- Ufnalska S. tłumaczenie. *Wskazówki Europejskiego Stowarzyszenia Redaktorów Naukowych (EASE) dla autorów i tłumaczy artykułów naukowych publikowanych w języku angielskim*. NOWOTWORY Journal of Oncology 2011, volume 61, Number 6, str. 611–616
- Wołoszyn M. *Architectural policlinic / Klinika architektury*. *Przeźren i Forma / Space & form* no 40, 2019 r., ZUT Szczecin, str. 25 - 33

AUTHOR'S NOTE

About the author:

Marek Wołoszyn, prof. ZUT dr hab. inż. arch., head of the Chair of Housing and the Technical and Ecological Fundamentals of Architecture, WPUT Szczecin. He focuses on matters of ecology in architecture, particularly low-energy building. He is an active designer, the author of the revitalisation of several downtown city blocks in Szczecin, the Wildlife Museum in Międzyzdroje and many other designs and competition entries.

O AUTORZE

Marek Wołoszyn, prof. ZUT dr hab. inż. arch, kierownik Katedry Mieszkalnictwa i Podstaw Techniczno – Ekologicznych Architektury ZUT Szczecin. Zajmuje się zagadnieniami ekologii w architekturze, a zwłaszcza niskoenergetycznym budownictwem. Czynny projektant, autor rewitalizacji kwartałów śródmiejskich w Szczecinie, Muzeum Przyrody w Międzyzdrojach i wielu innych projektów i opracowań konkursowych.

Contact | Kontakt: archmark@wp.pl